

Sygn. akt III A Ua 1446/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Danuta Rychlik-Dobrowolska
Sędziowie:	SSA Danuta Owsiana SSA Barbara Ciuraszkiewicz (spr.)
Protokolant:	Monika Horabik

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku M. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o emeryturę

na skutek apelacji M. B.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Świdnicy

z dnia 16 sierpnia 2011 r. sygn. akt VII U 1695/10

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Decyzją z 27 września 2010 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. odmówił M. B. prawa do emerytury z powodu nieudowodnienia przez niego 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Wskutek zaskarżenia decyzji sprawę rozpoznał Sąd Okręgowy we Wrocławiu, który wyrokiem z 16 sierpnia 2011 r. oddalił odwołanie.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd I instancji wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny:

M. B., ur. (...), wniósł o przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych. Do wniosku dołączył kwestionariusz okresów składkowych i nie składkowych oraz dokumentację stwierdzającą przebieg zatrudnienia. Wnioskodawca przedłożył, m.in., świadectwo pracy w warunkach szczególnych wystawione przez Likwidatora (...) w P., stwierdzające wykonywanie pracy w warunkach szczególnych na stanowisku ubojowiec - magazynier bacutilu w okresie od 1 czerwca 1970 r. do 28 lutego 1994 r., a także kserokopię dokumentacji

osobowej za powyższy okres zatrudnienia. W dokumentacji tej zachowały się angaże wskazujące na zajmowanie przez wnioskodawcę różnych stanowisk tj. masarza, ubojowca i magazyniera bacutilu.

Zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury wobec udokumentowania 7 lat i 6 miesięcy pracy w warunkach szczególnych zamiast wymaganych przepisami 15 lat. Strona pozwana nie uwzględniła okresów od 1 czerwca 1970 r. do 31 grudnia 1971 r., od 1 do 30 listopada 1978 r. i od 1 sierpnia 1980 r. do 28 lutego 1994 r. wobec faktu, że w dokumentacji kadrowej za te okresy widnieją zapisy co do stanowisk wnioskodawcy jako masarza i magazyniera a te nie są zaliczane do prac w warunkach szczególnych.

Wnioskodawca odbywał w okresie od 1 września 1965 r. do 30 czerwca 1968 r. naukę zawodu masarza na podstawie zawartej umowy z (...)Spółdzielnią (...) w N.Oddział w P.. Od 1 lipca 1969 r. pracował jako robotnik przyuczony w masarni, a od 1 stycznia 1970 r. rozpoczął zatrudnienie na stanowisku masarza szprycowego w masarni. Z dniem 1 stycznia 1972 r. wraz ze zmianą stawki wynagrodzenia wnioskodawcy określono jego stanowisko pracy jako ubojowca, które to stanowisko figurowało w angażach do 30 listopada 1978 r. Z dniem 1 grudnia 1978 r. zawarto z wnioskodawcą umowę o pracę na stanowisku masarz - ubojowiec. Kolejne umowy o pracę z: 2 stycznia 1980 r., 1 sierpnia 1980 r. i 1 października 1980 r. dotyczyły stanowiska masarza. Od 1 października 1980 r. przyznano wnioskodawcy dodatek pieniężny z tytułu pełnionych obowiązków magazyniera bacutilu z jednoczesnym wskazaniem, że po przekazaniu tych obowiązków innemu pracownikowi magazynu, dodatek zostanie cofnięty bez wypowiedzenia.

Pracodawca 28 lutego 1994 r. wystawił wnioskodawcy świadectwo pracy, w którym wskazał, że w okresie zatrudnienia od 1 września 1965 r. do 28 lutego 1994 r. zajmował on stanowiska ucznia masarza, masarza szprycowego, ubojowca - bacutilarza i masarza - ubojowca. W świadectwie pracy w warunkach szczególnych natomiast wpisano, że wnioskodawca zajmował we wskazanym okresie zatrudnienia wyłącznie stanowisko ubojowca - magazyniera bacutilu z powołaniem się na przepisy zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego dotyczącym uznania stanowisk pracy jako wykonywanej w warunkach szczególnych w zakładach resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego.

Sąd I instancji, powołując art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, uznał, że wnioskodawca nie spełnił przesłanki posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych oraz rozwiązania stosunku pracy. Sąd wskazał, że kwestię sporną stanowił okres dowodzony świadectwem pracy w warunkach szczególnych wystawionym przez likwidatora (...). Ujmowało ono cały okres zatrudnienia wnioskodawcy w tym zakładzie, począwszy od daty rozpoczęcia nauki zawodu, jako okres pracy w warunkach szczególnych na stanowisku ubojowca - magazyniera bacutilu. Strona pozwana zakwestionowała powyższe świadectwo z uwagi na sprzeczność jego treści z dokumentacją osobową, w której widniały zapisy innych stanowisk pracy wnioskodawcy, tj. masarza. Wnioskodawca natomiast podnosił w toku postępowania, że pracodawca dokonywał nieprawidłowych wpisów na angażach, gdyż nigdy nie pracował jako masarz, a na potwierdzenie tych okoliczności wskazał świadków, współpracowników.

Sąd wskazał, że tylko stanowiska ujęte w załącznikach do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. stanowią podstawę do ustalania uprawnień do emerytury i jakakolwiek interpretacja rozszerzająca w tym zakresie jest niemożliwa. W wykazie A, dziale X pkt 8, 9 stanowiącym załącznik do rozporządzenia, wymienione zostały, jako prace w szczególnych warunkach prace wykonywane bezpośrednio przy uboju zwierząt oraz bezpośrednio przy utylizacji surowców zwierzęcych. Przepisy Zarządzenia Ministra Rolnictwa Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej nr 16 z 31 marca 1988 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. Urz. nr 2 poz. 4-5) precyzowały stanowiska, które kwalifikowano do prac w szczególnych warunkach. W zakresie stanowisk bezpośrednio przy uboju zwierząt wymienione zostały ubojowiec, parzacz, jelicciarz, gruczolarz, peklowacz i wykrawacz mięsa, a do prac wykonywanych bezpośrednio przy utylizacji, m.in., prace zbieracza surowców utylizacyjnych i prace utylizatorowego. Do prac w warunkach szczególnych nie zostały zaliczone prace na stanowisku masarza. W celu zatem nabycia uprawnień do emerytury wnioskodawca winien spełnić warunek wykonywania pracy w okresach spornych na wymienionych wyżej stanowiskach stale i pełnym wymiarze czasu pracy.

Z dokumentacji pracowniczej wynika jednoznacznie, że wnioskodawca ukończył naukę zawodu jako masarz i z angaży wynika, że na takim stanowisku wykonywał zatrudnienie. Wprawdzie w dokumentacji tej znajdują się także zapisy co do wykonywania przez wnioskodawcę pracy także na stanowisku ubojowca, to jednak nie sposób, w ocenie Sądu, przyjąć, aby wnioskodawca pracował wyłącznie w tym charakterze przez cały okres zatrudnienia. Potwierdza tę okoliczność treść świadectwa pracy, które precyzuje zajmowane stanowiska i wskazuje, że stanowisko ubojowca było wykonywane przez wnioskodawcę okresowo.

Sąd wskazał, że środki dowodowe przywoływane przez stronę nie mogą stać w oczywistej sprzeczności z treścią dokumentacji pracowniczej, a tylko ewentualnie dokumentację tę bliżej precyzować czy wyjaśniać.

W związku z powyższym Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka W. C., byłego kierownika zakładu, który stwierdzał, że wnioskodawca nieprzerwanie po zakończeniu nauki zawodu pracował bezpośrednio przy uboju zwierząt i czyszczeniu jelit.

Apelację wywiódł wnioskodawca, zaskarżając wyrok w całości. Orzeczeniu zarzucił:

- sprzeczność ustaleń Sądu z treścią materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że zeznania świadków oraz wyjaśnienia wnioskodawcy nie potwierdzają w sposób wystarczający oraz wiarygodny, że praca jaką wnioskodawca wykonywał w (...)Spółdzielni (...) w N., Oddział w P., w okresie od dnia 1 czerwca 1970 r. do 28 lutego 1994 r. na stanowisku ubojowca - magazynier bacutilu, była pracą w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy;
- naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 kpc poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, poprzez uznanie, że dowód z dokumentów ma większą moc dowodową niż dowód z przesłuchania świadków w kontekście całokształtu zebranego materiału w sprawie;
- naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 32 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. nr 153, poz. 1227) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. poprzez jego niezastosowanie.

Wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia w całości i poprzedzającej go decyzji organu rentowego i zaliczenie okresów od 1 czerwca 1970 r. do 31 grudnia 1971 r., od 1 do 30 listopada 1978 r. i od 1 sierpnia 1980 r. do 28 lutego 1994 r. jako pracy w szczególnych warunkach kwalifikujących go do nabycia prawa do emerytury przy obniżonym wieku emerytalnym. Wniósł także o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadka - S. K. - na okoliczność przebiegu zatrudnienia wnioskodawcy i rodzaju wykonywanej przez niego pracy oraz przyczyn rozbieżności w dokumentacji pracowniczej, o dopuszczenie dowodu z dokumentacji pracowniczej świadka K. W. na okoliczność opisu wykonywanej pracy w (...) w P.. M. B. wskazał, że potrzeba powołania powyższych dowodów powstała dopiero na obecnym etapie postępowania, wobec nieuwzględnienia odwołania.

W uzasadnieniu zarzutów wnioskodawca wskazał, że powszechną praktyką w jego zakładzie pracy było wpisywanie w umowach o pracę rodzaju stanowiska pracy pracowników, tak aby w danym momencie stanowiska pracy były zgodne z wymogami BHP i PIP, a niekoniecznie było to zgodne z rzeczywistym stanowiskiem pracy zajmowanym przez pracowników oraz wykonywanym rodzajem pracy.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Nie było sporu między stronami co do faktu, że wnioskodawca ukończył 60 rok życia oraz, że na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymuje się ponad 25-letnim stażem pracy. Organ rentowy uznał za udowodniony staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 7 lat i 6 miesięcy.

Przepis art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. nr 153, poz. 1227 jednolity tekst) pozwala mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. nabyć, po osiągnięciu wieku przewidzianego, m.in. w art. 32, prawo do emerytury, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 1999 r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym 65 lat oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat.

Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego, albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2 omawianego art. 184 ustawy).

Wiek emerytalny pracowników wykonujących pracę w warunkach szczególnych określa wydane na podstawie art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r. nr 8, poz. 4 ze zm.). Przepis § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Z wyżej przedstawionej regulacji prawnej wynika, że warunkiem nabycia prawa do emerytury według art. 184 jest spełnienie przesłanki stażu ubezpieczeniowego przed dniem 1 stycznia 1999 r., tj. dniem wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy emerytalno-rentowej posiadali wymagany okres ubezpieczenia (także w warunkach szczególnych), mogą nabyć prawo do emerytury po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego dla mężczyzn 60 lat (art. 32 ustawy). Wiek emerytalny mogą jednak osiągnąć po 1 stycznia 1999 r.

Przepis art. 100 ustawy emerytalno-rentowej stanowi, że prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa.

Wskazać także należy, że zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Rozporządzenie stanowiło akt wykonawczy do ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. z 1982 r. nr 40, poz. 267). Utrzymane w większości w mocy przez ustawę o emeryturach i rentach z FUS (art. 32 ust. 4 tej ustawy) przepisy rozporządzenia określają rodzaje prac wykonywanych w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze w § 4-15 oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia. Jedynie zatrudnienie bezpośrednio przy uboju zwierząt i utylizacji surowców zwierzęcych, wskazane jest w wykazie A, dziale X poz. 8 i 9 załącznika do w/w rozporządzenia z 7 lutego 1983 r., jako zatrudnienie w warunkach szczególnych. Wykaz A nie zalicza natomiast takich stanowisk pracy jak masarz, masarz szprycowy do pracy w szczególnych warunkach. O ile więc zostanie ustalone, że ubezpieczony oprócz prac ubojowych i utylizatora surowców zwierzęcych wykonywał w zakresie swych obowiązków także inne prace związane z wyrobem mięsa, niemożliwe staje się uznanie, że praca na stanowisku ubojowca i utylizatora była

wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, co jest niezbędnym warunkiem do zakwalifikowania zatrudnienia jako pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Także zarządzenie resortowe, tj. zarządzenie nr 16 ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. nie może rozszerzać katalogu stanowisk, które zaliczane są do prac wykonywanych bezpośrednio przy uboju zwierząt, jeżeli wymienionych w nim stanowisk na przewiduje wykaz A, stanowiący załącznik do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. § 2 rozporządzenia zawiera, co prawda, upoważnienie dla właściwych ministrów, kierowników urzędów centralnych oraz centralnych związków spółdzielczych do ustalania w podległych i nadzorowanych zakładach stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B rozporządzenia. Zauważyć należy jednak, że wskazane podmioty nie mogą kreować tych stanowisk pracy w sposób dowolny. Zarządzenie resortowe musi być, wobec powyższego, dostosowane do rozporządzenia Rady Ministrów, w którym zawarty jest kompletny wykaz stanowisk pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Dla uznania zatem konkretnego rodzaju lub stanowiska pracy za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze decydujące znaczenie ma to, czy jest to praca wymieniona w rozporządzeniu oraz w wykazach stanowiących załącznik do tego rozporządzenia, natomiast wykazy stanowisk ustalone przez właściwe podmioty w odniesieniu do podległych zakładów pracy mają jedynie charakter techniczno-porządkujący.

Jeśli chodzi o okres zatrudnienia w (...)w P. od 1 września 1965 r. do 28 lutego 1994 r. wnioskodawca przedstawił dwa świadectwa pracy: „zwykłe” z 28 lutego 1994 r., z którego wynika, że w tym zakładzie ubezpieczony zajmował kolejno stanowiska: ucznia masarza, masarza szprycowego, ubojowca - bacutilarza i masarza - ubojowca oraz świadectwo pracy w warunkach szczególnych, z którego wynika, że M. B. w okresie od 1 czerwca 1970 r. do 28 lutego 1994 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace bezpośrednio przy uboju zwierząt na stanowisku ubojowca - magazyniera bacutilu. Świadectwa pracy zawierają rozbieżności odnośnie zajmowanych przez ubezpieczonego stanowisk pracy. Rozbieżności te usuwają angaże, z treści których wynika, że pracę na stanowisku ubojowca wnioskodawca wykonywał jedynie od 1 stycznia 1972 r. do 30 listopada 1978 r., co jest niewystarczającym okresem, przy uwzględnieniu okresu zaliczonego już przez organ rentowy, do wykazania 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych. W pozostałych okresach zatrudnienia w (...) w P. apelujący zajmował stanowiska: masarza, masarza szprycowego, palacza c.o., magazyniera bacutilu oraz stanowisko łączone masarza - ubojowca, które z w/w przyczyn nie może być zaliczone do pracy w warunkach szczególnych wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Z powyższego wynika, że - co prawda - przez kilka lat wnioskodawca zajmował stanowisko ubojowca, jednak w pozostałym okresie zatrudnienia wykonywał pracę, która nie była zaliczona do pracy w warunkach szczególnych. Nawet gdyby przyjąć, że okresowo ubezpieczony zastępował innego pracownika przy uboju lub utylizacji zwierząt, nie jest on w stanie wykazać, w jakim czasie zastępował współpracownika, nadto czy wówczas praca w warunkach szczególnych świadczona była w pełnym wymiarze.

Zeznania świadków nie są ze sobą zbieżne. K. W. zeznał, że wnioskodawca w ogóle nie pracował jako masarz, a jedynie czasami pomagał w masarni, gdy trzeba było kogoś zastąpić w czasie urlopu. Z kolei J. O. zeznał, że wnioskodawca, jako bakutilarz zajmował się czyszczeniem jelit, a przy uboju pomagał czasami, wówczas gdy było dużo pracy. W. C., kierownik masarni i rzeźni, potwierdził, że wnioskodawca, jako bakutilarz, zajmował się czyszczeniem jelit, które odbywało się w pomieszczeniu sąsiadującym z ubojnią. B. C. także potwierdził, że M. B. przez cały czas zatrudnienia zajmował się czyszczeniem jelit, przy czym miał tam dużo pracy, wskazał jednak początkowo, że „czasami chodził na ubojnię pomagać”, a następnie stwierdził, że ubezpieczony „często pracował na uboju”.

W postępowaniu sądowym, opartym na zasadzie swobodnej oceny dowodów, nie obowiązują ograniczenia dowodowe zawarte w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. z 1983 r. nr 10, poz. 49 ze zm.). Jednak zauważyć należy, że w rozporządzeniu przewidziana została pewna hierarchia dowodów, którą sąd winien kierować się przy rozpoznawaniu sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych. W pierwszej kolejności, przy ustalaniu okresów zatrudnienia, winny być uwzględniane dokumenty z przebiegu zatrudnienia – świadectwa pracy wystawione przez pracodawcę, umowy o pracę, angaże, legitymacje ubezpieczeniowe i inne dokumenty potwierdzające okresy ubezpieczenia. Dopiero, gdy dokumentacja pracownicza jest niepełna lub zawiera pewne rozbieżności

dopuszczalne jest posiłkowanie się zeznaniami świadków, ale jako dowodem uzupełniającym, potwierdzającym przebieg zatrudnienia. Nie jest natomiast dopuszczalne oparcie się wyłącznie na zeznaniach świadków, w sytuacji gdy z dokumentów wynikają okoliczności przeciwne.

W postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych stosuje się te same reguły dowodzenia, jak w zwykłym procesie cywilnym. W szczególności zastosowanie mają art. 6 kc, art. 232 kpc. Strony mają prawo podważać moc dowodową dokumentów, także świadectwa pracy, które jest dokumentem prywatnym i podlega ocenie przez sąd zgodnie z zasadami art. 233 § 1 kpc.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy prawidłowo oparł się na oryginalnej dokumentacji pracowniczej wnioskodawcy, w tym na „zwykłym” świadectwie pracy i potwierdzających jego treść angażach. Z angaży bowiem nie wynika, że wnioskodawca przez cały okres zatrudnienia świadczył pracę przy uboju zwierząt i ich utylizacji, na co wskazuje treść świadectwa pracy w warunkach szczególnych. W tej sytuacji zeznania świadków nakierowane na wykazanie, że M. B. w ogóle nie świadczył pracy masarza nie mogły obalić dowodu z dokumentów. Wnioskodawca musiałby przedłożyć inne dowody zawarte w aktach osobowych na poparcie swych twierdzeń. Zauważyć także należy, że same zeznania świadków nie pokrywają się; świadkowie w różny sposób charakteryzują stanowisko pracy wnioskodawcy i wykonywane przez niego czynności w trakcie zatrudnienia w (...). Na podstawie zeznań świadków nie można odtworzyć w logiczny sposób przebiegu zatrudnienia ubezpieczonego. Nadto dowód z przesłuchania S. K. na okoliczność przebiegu zatrudnienia apelującego wnioskowany dopiero na etapie postępowania apelacyjnego, jest dowodem spóźnionym. M. B., skoro zna świadka i jego adres, winien wnieść jeszcze w trakcie postępowania przed Sądem I instancji o dopuszczenie dowodu z jego zeznań na okoliczność udowodnienia spornego okresu zatrudnienia. Przepis art. 381 kpc pozwala sądowi drugiej instancji na pominięcie nowych faktów i dowodów, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynika później, co nie miało jednak miejsca w sprawie. Natomiast K. W. oraz J. O. już zeznawali w charakterze świadków przed Sądem I instancji, ponawianie zatem tych dowodów byłoby bezcelowe.

Wskazać należy jeszcze, że samo narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia, jeśli chodzi o pracę w pomieszczeniu, w którym dokonuje się uboju lub utylizacji zwierząt, nie może zostać uznane za pracę w warunkach szczególnych, gdyż tylko czynności wykonywane bezpośrednio przy uboju i utylizacji zaliczane są do prac w warunkach szczególnych.

W związku z tym, że M. B. nie spełnia wszystkich przesłanek nabycia prawa do wcześniejszej emerytury, prawidłowo postąpił Sąd I instancji oddalając jego odwołanie od zgodnej z prawem decyzji organu rentowego.

Apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 kpc.